

Hennep

Terug van weggeweest.... in kledij.

Auteur Koen Vandepopuliere

Hennep is bekend als de plant die producten oplevert als marihuana, cannabis en hasj. Minder bekend is dat er ook industriële varianten bestaan die daarvoor volkomen ongeschikt zijn, maar wel bijzonder interessant in heel milieuvriendelijke... broeken, hemden, kousen, en andere kledij. De hennepvariëteiten daarvoor worden ook wel 'kemp' genoemd. Intussen is daarvan 250 hectare Belgische velden te vinden. En twijfel er maar niet aan: die teelt is volkomen legaal.

⋮ Patrick De Ceuster. Met hemd uit kemp.

Hennep is de plant met de typische, handvormige blaadjes, die als het ware 7 tot 9 langwerpige, gekartelde vingers heeft. Er bestaat er waarvan malafide personen marihuana, cannabis en hasj maken: schadelijke drugs die de alsmat krachtiger worden. Dan worden planten gebruikt die een bedwelmende stof bevatten: 'THC.' Maar het is verkeerd alle hennep over één kam te scheren, net zoals het verkeerd is alle mensen over één kam te scheren. Er bestaan namelijk talloze soorten hennep die onderling sterk kunnen verschillen. De mens heeft zelfs bewust bepaalde verschillen tussen de planten gecreëerd, door plantenveredeling – al is 'veredeling' misschien niet meteen een geschikte term als het gaat over die enkele variëteiten waaruit sommige individuen marihuana maken.

Misverstanden

Patrick De Ceuster is campagneverantwoordelijke bij Wervel. "Vroeger bevatten de bloemtoppen in hennep 1 à 2% 'THC'. Dat is de bedwelmende stof in marihuana. Nu is er meer variatie. Veredeling heeft namelijk in twee richtingen gewerkt. Ten eerste zijn er de variëteiten gebruikt om kleren van te maken, voor bouwtoepassingen, voor voeding,... die 'industriële hennep' bevat nog maar 0,05% THC. Veel minder dus dan de 0,2% die de wet toestaat- en zelfs van die 0,2% kan je eigenlijk onmogelijk 'high' worden. We duiden zo'n hennep aan met de term 'kemp', de Oudvlaamse naam voor hennep. Daarnaast zijn er nog mensen die variëteiten creëerden die net veel meer THC bevatten dan vroeger. Tot 10 à 15%, zelfs. Dat zorgt ervoor dat marihuana geen softdrug meer is, maar een harddrug, die gevaarlijk is geworden. Maar daarmee heeft industriële hennep, kemp dus, dus niets te maken. Steeds meer mensen beseffen ook het verschil tussen beide, al gebeurt het nog steeds dat er vergissingen optreden. Zo had in Nederland de Universiteit Wageningen eens een proefveld aangelegd met industriële hennep, en ze hadden daarvoor ook toestemming van de autoriteiten. De politiediensten beseften dat niet, en hebben toen heel dat veld volkomen onschuldige kemp afgebrand."

⋮ Intussen zijn twee modeshows georganiseerd met modellen die uitsluitend kempkledij droegen. (foto Jos Verhoogen, via Wervel)

Talloze toepassingen

Kemp groeit heel snel: tot 4 centimeter per dag. Het wordt 1,5 tot 4 meter hoog. En het zaad ervan bevat hoogwaardige eiwitten. Die zijn toegestaan voor consumptie: zo zijn er intussen in heel wat natuurvoedingswinkels burgers te vinden die van hennep zijn ge-

maakt. 'Hempburgers', bijvoorbeeld ('hemp' is Engels voor kemp). Ook is de olie uit de zaden geschikt bij de maaltijd (niet om te verhitten), en bij de productie van zeep en verfstoffen. Maar ook de stengel is bruikbaar. Die is hol. De binnenkant bestaat uit sponsachtig weefsel, de 'scheven', en de buitenkant uit stevige vezels. De scheven zijn zeer fijn, zeer absorberend en nemen enorm goed geuren op. Ze worden gebruikt als strooisel voor hamsters, kuikens of in de paardenhouderij. Maar de beste prijs voor de scheven krijgt de boer als die gaan naar kempkalk-toepassingen in de bouw. Het deel vezels uit hennep is dan weer bruikbaar in papier, isolatiemateriaal (kempmatten), composietmaterialen, ... en textiel. De Chinezen weten dat al lang. Archeologen vonden er een zeer oud stukje textiel dat was gemaakt in 8.000 voor Christus, 10.000 jaar geleden dus. Het bestond uit kempvezels.

Modeshow

Het kemptextiel van (minstens) tienduizend jaar geleden kreeg navolging. Tijdens de millennia daarna verspreidde het zich over grote delen van de wereld, gaande van de Japanse kimono's tot de eerste jeans van de Amerikaanse gouddelvers. Pas in het midden van de twintigste eeuw is kemp verdrongen, door de opkomst van goedkoop nylon (een kunststof) en katoen. Maar nu staat hij opnieuw in de belangstelling. De Ceuster: "Enkele jaren geleden was er slechts één winkel die kempkleden aanbood. Intussen zijn er al een tiental. In België zijn vandaag broeken te vinden uit kemp, hele mooie kledjes, schoenen, ondergoed, lingerie-soms op maat gemaakt-, truien, jassen, ... Wij, van Wervel vzw, hebben zelfs al tweemaal een catwalk georganiseerd met vrijwilligers die kleden uit kemp droegen. In 2012 was die gepresteerd door Darya Gantura, bekend van onder meer VTM. Ook zijzelf droeg toen zeer mooie kempkleden."

Duurzame kleden

De hernieuwde belangstelling voor kemp heeft diverse redenen. De Ceuster: "Kledij uit kemp heeft zeer goede vochtregulerende eigenschappen: ze 'ademt' beter. Kleden daaruit zijn in de winter opvallend warm en in de zomer opvallend fris. Meer dan kledij uit bijvoorbeeld katoen. Veel kempkleden gaan ook jaren langer mee dan die uit katoen. Al is dat geen algemene regel. Soms, namelijk, maakt een producent de kempvezels korter. Nadeel is dat de kempkleden dan 'slechts' ongeveer even lang meegaan als katoen; voordeel is dat daardoor de stof minder ruw wordt. Soms, ook, gebruiken producenten in textiel diverse vezels: een groot deel kemp en daarnaast eveneens katoen, zijde en dergelijke. Dat zorgt opnieuw voor een zachtere stof. Overigens: behalve de ruwheid hebben sommige kempkleden nog een ander nadeel. Het is moeilijker ze te strijken dan kledij uit katoen, al gaat het strijken wel vlotter dan voor kleden uit vlas."

Duurzame teelt

Nog een reden voor de opkomst van kempkledij is dat die opmerkelijk milieuvriendelijk is. Zo nemen kempplanten bij hun groei het broeikasgas CO₂ op en gebruiken dit om hun stengels, wortels, zaden,... te maken. De Ceuster: "De vezels blijven dan een tijdlang in kledij. En de kern in bouwtoepassingen, waar het wel 100 jaar meegaat. Zo neemt kemp veel CO₂ weg uit de atmosfeer. Kemp draagt ook bij tot meer biodiversiteit dan andere teelten. Voorts groeit het zo snel dat onkruid geen kans maakt en is de plant zeer weinig gevoelig voor ziekten en plagen, zodat geen bestrijdingsmiddelen nodig zijn. Nog een voordeel is dat meer kleden uit kempvezels minder kleden uit katoenvezels nodig maken. Da's belangrijk, want voor de teelt van katoen wordt enorm veel land-

bouwig gebruikt. Katoen is daarvan zelfs de grootste verbruiker ter wereld! Tenslotte biedt kemp de mogelijkheid textielindustrie terug naar België te halen."

Stijgend succes

Patrick De Ceuster meldt dat het vorige teeltseizoen de Belgische boeren 250 hectare kemp teelden. Daarvan bevond 220 hectare zich in Wallonië, 30 in Vlaanderen. In de hele Europese Unie gaat het om zo'n 15.000 hectare. Die hoeveelheid zit wel fors in de lift. En dat is ook nodig. Volgens David Kasse, beleidsmedewerker van het Nederlandse Productschap Akkerbouw, zal binnen 10 jaar de vraag naar hennepvezels in de EU zijn gegroeid naar 400.000 ton per jaar. Als ze zouden worden gebruikt in de bouw (om 'hennepbeton') van te maken, zelfs nog veel meer. Kortom, als je steeds vaker een veld voorbijrijdt vol van die typische kempplanten, hoe je echt niet te denken dat daar een cannabisboer aan het werk is. De kans is veel groter dat de zaden eruit in een bioburger terecht komen, de binnenkant van de stengel in de bouw, en de buitenkant een prachtig kledje oplevert. De planten daarvoor zijn volkomen legaal. Daaraan hoeft niemand te twijfelen. •

Waar koop ik kleden uit kemp?

Het aantal winkels met kempkleden neemt toe. Patrick De Ceuster maakte een website waarop ze zijn te vinden. Kijk op www.kannabis.be, klik op het groene blaadje en een wereld van kempkleden gaat open. Op die site vindt je trouwens ook nog tal van andere aanbieders van kempproducten, zoals kempdrankjes en-koekjes, isolatieplaten, schuurschrijven, papier, cosmetica, en nog veel meer. Surfen maar!

⋮ Lingerie uit kemp en, op de achtergrond, een short uit datzelfde materiaal. (foto Jos Verhoogen, via Wervel)

